

M. T. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 15.

bb 1. csatornázás, vízhálózat- és utkorszerűsítés - nagyarányú közműfejlesztések a budapesti peremkerületekben

i gj/gg/ny hi la

1970. július 15.

az idén a fővárosban közműfejlesztésre és mélyépítési munkákra csaknem egymilliárd forintot költenek. ebből a pénzből a budapesti kerületekben csaknem 100 kilométer vízvezeték, 38 kilométer csatorna és 40 kilométer városi és földgázvezeték épül. milyen a peremkerületek közműellátottsága, milyen fejlődés várható a következő években - erről tájékoztatták Gordon Juditot, az mti munkatársát a kerületi tanácsoknál.

pestlőrincen

hosszu ideje gondot okoz a csatornázás hiánya. a kerület lakott körzeteinek alig egynegyede van a hálózatba kapcsolva, lényegében csak az újonnan létesült városrészek - a lakatos uti és a kisz lakótelep - szennyvízelvezetése megoldott. a kiépített csatornahálózat hossza 72 kilométer, ami azt jelenti, hogy pestlőrinc a kerületek között a 17. helyet foglalja el. / a fővárosi átlag 108 kilométer/. tetézi a gondokat a környéken található sok lefolyástalan terület.

/folyt köv/
M

-1-

bb 1. / csatornázás.....folyt/ny

problémáinak megoldásához a városrész jelentős támogatást kap a fővárostól. négy év alatt mintegy 7 millió forintot költöttek belvízrendezésre; pestimrén, a vasuton túli részen 1600 méter gerincvezeték épült. az eka utcában, a bocskay utcában, valamint a benedek elek utcában megépített csatornák lényegesen csökkentették a belvízveszélyt. jelenleg a reviczky utcában 60 méter hosszú, nagy átmérőjű gerincvezeték épül. a negyedik ötéves terv időszakában a Lipták -telepen is lecsapolták a talavizes területet, és sor kerül a béla-, valamint az erzsébet-telep belvízrendezésére is.

óbuda

területéhez az utóbbi évtizedekben számos, gyengén közművesített részt csatoltak. a legnagyobb probléma itt a vízellátás - különösen a hegyvidéken. ez év decemberéig a kerület sűrűn lakott részeinek vízellátása nagyrészt megoldódik, így a következő esztendőben inkább a lazábban beépített hegyvidéki területeken kell majd bővíteni a vízhálózatot. ezt a munkát több ütemben hajtják végre. azonban már az első szakaszban - az év végéig - a hegyvidék vízellátásában lényeges javulás várható, ugyanis csaknem két kilométeres vezeték épül, amely a táborhegy, és részben a csucshegy lakóinak juttat majd több vizet. a második ütemben a testvérhegy vízellátása javul majd lényegesen. a pontos, részletes terv még nem készült el, de az már biztos, hogy több ezer köbméteres víztároló medencét és nyomásfokozó berendezést kap a testvérhegy.

pesterzsébeten

a korszerűtlen ut- és járadhálózat okozza a legnagyobb gondot. bár évről-évre jelentős összegeket fordítanak utépítésre, a belterületi utak csaknem fele - mintegy 120 kilométer hosszban - még kiépítetlen földut. ezért gyorsabb ütemben folytatják az utkorszerűsítést. a negyedik ötéves terv időszakában évente 7.5 kilométer burkolt utat és 20 kilométer aszfaltjárdát építenek. a tervek szerint az ősz szabó jános utca, a virág benedek utca aszfaltburkolatot kap, s korszerűsítik a wesselényi utcát is. a kerület csatornaellátottsága lényegesen kedvezőbb. az ősz szabó jános utcában, majd ennek folytatásaként a virág benedek utcában gerincvezeték épül, s más körzetekben is fejlesztik a csatornahálózatot.

/folyt köv/

-2-

M

bb 1./ csatornázás2.folyt/ny

rákoskeresztur

fejlődését korábban jelentősen gátolta az alapközművek hiánya. a tervek, valamint a kerületben megkezdett fejlesztések szerint a városrész mindinkább felzárkózik a gyorsan fejlődő körzetek sorába. például épül már kőbánya-rákoskeresztur határától a pesti uton át rákoscsabáig a kerület szennyvíz-fogytő csatornája; a mintegy nyolc kilométer hosszú alapközművet előre-láthatólag a jövő évben helyezik üzembe. több mint 45 millió forint költséggel elkészült a 22 kilométer hosszú fővezeték, amely lehetővé tette a lakosság jobb vízellátását, s a tervek szerint decemberben átadják rendeltetésének a cinkotai uton épülő két, egyenként ötezer köbméteres víztároló medencét.

a kerületben mindinkább „zöld utat”, kap a gáz is. a pécel lakóit ellátó földgázvezeték ugyanis itt halad majd át. a gázvezetékek lefektetését már megkezdték. a földgáz-hálózatba a városközpont új létesítményeit is bekapcsolják, s gázzal fűtenek majd a városközpontban épülő lakásokban is. /mti/

..-

bb 2. van elég üveg, celofán, szalicil a befőzéshez

i kf/kf/ny ie

la

1970. július 15.

a korábbi éveknél némileg később, de már a piacon vannak - illetve fajtájuktól függően - most érnek be a télire való főzelék- és gyümölcsfélék. bár a konzervellátás fejlődésével csökken a házi befőzés, a kereskedelem gondot fordít az ehhez szükséges cikkekre, segédanyagokra.

cukor, a romlást gátló szalicil, s a különféle fűszerek az igények szerint kaphatók. babos, konzerves, uborkás üvegek-ből - azonkívül, ami már az üzletekben van - mintegy 6-8 milliót tárol az amfora-üvért vállalat, s így bőséges az utánpótlás is. hosszú évek óta először elegendőnek ígérkezik a drágább, de „üzembiztosabb”, külföldi - ezuttal olasz - patent befőttesüveg. az üvegek lezárásához egyebek között 300 tonna pergament, 12 millió tasak celofán, 7 millió tasak gumigyűrű áll a háziasszonyok rendelkezésére. nem kell már kézzel ráírni az üvegekre a befőtt „adatait”, erre a célra 200 000 iv színes címkét hoz forgalomba a kereskedelem. /mti/

..-

M

-3-

bb 4. komputerok segítik a felvételi vizsga-eredmények értékelését

i fe/tr bzs hi la

1970. július 15.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem az ország felső oktatási intézményei közül elsőként készítette el - komputerok segítségével - az idei felvételi vizsgák mérlegét. bedő gyula oktatási rektorhelyettes a tapasztalatokról ezeket mondta az mti munkatársának:

- az 1970-71-es tanévre összesen 1.270 fiatal jelentkezett, a felvételi vizsgán 1.160-an jelentek meg. közülük 610 pályázót vettünk fel: ötszáz a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen, 110-en a pécsre kihelyezett nappali tagozaton kezdik meg egyetemi tanulmányaikat.

- a diákok felkészültsége nagyjából hasonló volt az elmúlt esztendőihez, bár meg kell jegyezni, hogy a vizsgakérdések nehezebbek, összetettebbek voltak; a feleletekből azonban a vizsgabizottságok hü képet kaphattak a pályázó tudásáról, pályaalkalmasságáról, stb. az idén az elért átlagpontszám 15,4, kellett jelentkező hiányában azonban ennél alacsonyabb pontszámot elért pályázók is felvételt nyerhettek egyetemünkre. az ugynevezett határesetek eldöntésénél igen hasznosnak bizonyult a pályalkalmassági dolgozat, amely a kötelező tantárgyi vizsgától függetlenül jó alapot adott a pályázóval folytatott beszélgetésekhez. a 10-15 kérdésre adott válasz sokoldalúan „mutatta be”, a fiatal világnézeti gondolkodását, politikai, gazdasági tájékozottságát, a gazdasági kérdések iránti fogékonyságát. T Szamu

- az idén a felvett fiatalok 34 százaléka fizikai dolgozók gyermeke, ez az arány három százalékkal jobb a tavalyinál.

- a komputerok segítségével összesített adatokból az is kiderült, hogy a középiskolákból hozott pontszámok még mindig nem reálisak, s hogy a „jóindulatu”, középiskolai osztályzás a felvételi vizsgán megbosszulja magát, csalódást okoz a diáknak és a vizsgáztatónak egyaránt. szinte évről-évre visszatérő jelenség, hogy egyes iskolákban „felülosztályoznak”, ugyanakkor másnonnan - különösen egyes vidéki iskolákból - jól felkészült fiatalok jelentkeznek és állnak helyt sikerrel a felvételi vizsgákon.

az egyetem ezekben a napokban már postára is adta az értesítéseket, amelyekben közlik a pályázókkal a felvételi vizsga-eredményét. /mti/

.-

- 4 -

bb 5. kohász-bélyeg

i kf ie bzs la

1970. július 15.

a diósgyőri vaskohászat alapításának 200. évfordulója alkalmából július 28-án 1 forintos emlékbélyeget ad ki a posta. a bélyegen - dolgozó olvasztárral - kohó részlet látható. /mti/

.-

bb 6. sikerek, fellépések, táblás házak - a budapesti színházi évad beszédes számai

i sző/gk hi bzs -cz

1970. július 15.

a nemrég befejeződött budapesti színházi évad sikereiről vallanak a most összegezett adatok. gyakran játszottak az idén táblás házak előtt a fővárosi színházak, s a teltházak előadásokat felsorolni sem lehet. néhány nagyobb siker azonban önmagáért beszél. a nemzetiben a „mózes”, a „vii. hadrian”, a „bünbeesés után”, és a „fejezetek leninről”, előadásain mindvégig kint függött a tábla: minden jegy elkelt. a katona józsef színházban a „varsói melódia”, az „iván, a rettentő”, és a „stuart mária”, állt az érdeklődés középpontjában.

a vigszínház idei legnagyobb közönségsikerét az „angliai erzsébet”, és a „vörös postakocsi”, aratta. a pestiben még ebben az évadban is csak az előrelátók jutottak el az „egy örült naplója”, -hoz. de állandó telt házat vonzott „a hős és a csokoládékatona”, valamint az „adáshiba”, című legújabb szakonyi-darab is.

a madách színház idei slágerét a „iii. richard”, jelentette, a kamarában pedig a „vonó ignác”, - és változatlanul: „a bolond lány”, amely 600. előadásához közeledik.

a thália látogatási csúcsait a „kalevala”, „a magyar kérdés”, és a stúdióban játszott „ki lesz a bálánya?”, című csurka-mű jelentette.

az angyalföldi józsef attilában illyés gyula „malom a séden”, című drámája volt az évad egyik legsikeresebb bemutatója - de 90 százalék fölött mozgott valamennyi előadásuk látogatottsági aránya.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 6. /sikerek, fellépések 1. folyt./bzs

a fővárosi operettben kora ősszel hármass jubileumot ünnepelnek: változatlanul a csárdáskirálynő az utolérhetetlen „sztár”, az új évad elején éri meg ezredik előadását. de a „my fair lady”, is ünnepel a szezon kezdetén, 500. előadásával. a harmadik jubileum pedig a „west side story”, sikeréhez fűződik: már szeptemberben megéri 100. előadását.

az adatokból kiderül: sokat játszottak az idén a budapesti színházak. előadásszámban a józsef attila színház vezet: az idén 330 kellemes estét, illetve délutánt szereztek látogatóiknak. ettől a „csucstól”, a madách kamara mindössze egy előadással maradt el. a „nagy”, madáchban 314, a vigben 309, a pesti színházban 306, a tháliaiban 296 /és 50 stúdióelőadást/, a nemzetiben 278, a katona józsef színházban pedig 265 előadást tartottak a színházi évad folyamán. /a nemzeti színház és a thália viszonylag alacsony előadásszáma összefügg a társulatok külföldi vendégszerepléseivel./

érdekesen alakult a színészek foglalkoztatottsága, a fellépések számát tekintve a budapesti győztes: pálos zsuzsa, a józsef attila színház művésze, aki az idén 277 színházi előadáson szerepelt. rögtön utána következik mécs károly és inke lászló 275, illetve 274 fellépéssel. kaló flóriánt 266-szor, kozák andrást 257-szer, bodrogi gyulát és hadics lászlót 248-szor láthatták a színházlátogatók. de kétszáznál több fellépéssel szerepel még az élmezőny listáján bulla elma, tahi tóth lászló, avar istván, márkus lászló és szilvássy annamária is. /mti/

bb 3. automata bistró balatonfüreden

vid/ká bzs -cz

1970. július 15.

automata bistrót nyitott balatonfüreden, a nagyforgalmu moló bejárata előtt az utasellátó vállalat. a vikendház nagyságu árusítóhelyet több kiszolgáló automatával is felszerelték. kávé, tejes-kávé, kakaó és szörpökön kívül hűtött ételeket lehet kapni érmék bedobása ellenében. a műanyagtányérban lévő, műanyag evőeszközökkel ellátott hűtött ételeket külön automatá fel is melegíti. az automat másik oldalán különféle hideg szörpökhöz juthat a balatoni vendégsereg.

ezekben a napokban 5 balatoni kempingben állítottak fel nagyteljesítményű automatákat, így a balaton parján a különféle automaták száma már meghaladja a 40-et. /mti/

- 6 -

bb 7. élelemszerző vándoruton a velencei-tó védett madarai

vid/ká bzs la

1970. július 15.

különös jelenségre figyeltek fel a fejér megyei ornitológusok: naponta vándorutakra indulnak a velencei-tó védett madarai, a kócsagok és kanalasgémek. a rezervátum e lakóival a tótól 25-30 kilométernyire is találkoztak már a madárbarátok. a vándorlás oka a rezervátum környéki tocsogók „békatermő”, pocsolyák a nagy melegben kiszáradtak, s így a madarak és pelyhedző fiókáik élelemhiányban szenvedtek. a kócsagok, kanalasgémek szinte „feltérképezték”, a tó környékét, s naponta átvándorolnak egy-egy távolabbi pocsolyás helyre. különösen a táci halastavak környékét látogatják sűrűn. /mti/

..-

bb 8. ha kötelező a reggeli - 20 százalékkal csökken a kiküldetési díj

i kf bsz 1e la

1970. július 15.

az érvényben lévő rendelkezések lehetővé teszik, hogy a szállodák - a piaci helyzettől függően - a szobákat reggeli szolgáltatással együtt adják ki. a kötelező szolgáltatással kapcsolatban sok vállalatnál, intézménynél felmerült: ki fizesse a reggeli árát, illetve abból mennyi haritható át a kiküldött dolgozóra.

a belkereskedelmi minisztérium most megjelent közleménye egyértelműen választ ad a kérdésre. amennyiben a kiküldetésben lévő dolgozó olyan szállodában kapott szobát, ahol kötelező szolgáltatások vannak, részére a számlán tételesen fel kell tüntetni a szolgáltatásokat. ilyen esetben a kiküldött dolgozó napidiját - a reggeli értékétől függetlenül - étellemezési ellátmány címén 20 százalékkal csökkenteni kell. /mti/

..-

bb 10. rekordtermést érlel a forróság a mecsekaljai fügefákon

vid/ká bzs -cz

1970. július 15.

a mecsekalján megérett a füge. hazánkban egyedül ezen a mediterrán jellegű tájon virulnak fügecserjék a védett fekvésű kertekben és szőlőkben, s minden nyáron több-kevesebb termést is hoznak. az idei forró nyár rendkívüli módon kedvez a délszaki növénynek, a dustombu fákról rekordtermést szüretelnek. egyes gyümölcsök sulya eléri a nyolc-tíz dekát is, ennél nagyobb fügek a földközi-tenger mellékén sem teremnek. a körtealaku, barnabőrű, pirosbetű gyümölcsök az erős, tartós napsugárzás hatására mézédesek. a pécsi háziasszonyok általában befőttet készítenek vagy bort erjesztenek a különleges gyümölcsből, s kis mennyiségben a piacokon is árulják. a terebélyes fákon - a már érett fügek mellett - rengeteg gyümölcskezdemény látható, amelyek majd egy-két hónap múlva érnek meg. az idén tehát júliustól októberig folyamatosan szüretelhetik a mecseik fügét. /mti/

- 7 -

bb 9. magyar népi muzsika - öt kontinensen

i gy/tr/ny hi la 1970. július 15.

öt kontinens szállodáiban, éttermeiben, szórakozóhelyein esténként több mint 600 magyar muzsikushoz húzza a nótát - közöttük a szórakoztató zenei központ illetékes vezetői. a portugál varzin-tól singapooré-on át new york-ig évről-évre keresettebb, export-cikké, válik a magyar népi zenekarok művészete. például ha gyománys máj, hogy a helsinki hotel torni - torony-szálló - magyar termében egész évben magyar muzsika - jelenleg balogh dezső és zenekara - szórakoztatja esténként a vendégeket.

párizs világhírű éttermében, a mxim-ban március óta albert istván, a neves zenekarvezető nyújt nagyszerű produkciókat; öt ezuttal az étteremben játsszó nemzetközi zenekar szólóhegedű-sének szerződtették. a hollandiai eindhoven-ben lévő „pusta restaurant,, - ban - magyaros jellegű étteremben - balogh albert háromtagú együttese vendégszerepel a nyáron.

ujjonnan nyílt éttermet avatott műsorával az ausztriai salzburgban járóka sándor és népi zenekara. a magyar főztöt és a magyar népzeneét kínáló híres müncheni „restaurant piroska,, - ban immár tíz esztendő óta évente hat magyar zenekar lép fel: jelenleg porcsalmi józsef és népi zenekara muzsikál a népszerű étteremben.

a marokkói tanger-ben losó károly és zenekara, a singapooréi cafe allegro étteremben rácz györgy zenekara muzsikál; kozák gábor józsef és népi zenekara a tengerentúlon tartózkodik: new yorkban a világhírű csárdás étteremben csaknem fél éve húzzák a talp alá valót, a hírek szerint nagy sikerrel.

természetesen a hazai éttermekben sem hiányzik a színes népi muzsika a nyári idegenforgalmi szezonban; több mint másfélszáz ezer zenész húzza esténként budapest s az ország más városainak szórakozóhelyein. /mti/

--

bb 11. „ jubileumi vizitúra 1970,, - budapesti kisz fiatalok egyhetes útja a dunán

i zsu/zus/ny hi la 1970. július 15.

egyhetes csónakutúra indulnak szombaton a budapesti kisz fiatalok, csatlakozva a kisz kb „ jubileumi ifjúsági vizitúra 1970,, című felhívásához. a három alegységből álló, összesen hatvanfős csapat - az óbudai hajógyár kisz bizottságának szervezésében - győrtől budapestig evez le a folyón.

/folyt köv/

-8-

M

bb 11. / „ jubileumi vizitúrafolyt/ny

a résztvevők autóbusszal utaznak győrig, és első táborhelyük püspökerdőn lesz, ahol ünnepélyes nyitóesttel kezdik meg programjukat. ugyanitt látják vendégül vasárnap este a győri fiatalokat, és a tábortűz mellett leninre emlékezve, irodalmi műsort mutatnak be. hétfőn kezdik meg csónakutjukat, s a tervek szerint július 26-án fejezik be a turát.

a viziportya résztvevői naponta más-más helyen kötnek ki, a táborhelyeken vitaesteket, vetélkedőket tartanak, mozgalmi dalokat tanulnak, beszélgetnek a napközben látott tájak történelmi, politikai, művészeti nevezetességeiről. összemérik tudásukat versmondásban, énekek és muzsikálásban. esztergomban kerül sor az egységek sportversenyére, s itt adják elő közösen a „ fel-szabadultunk,, című irodalmi összeállítást.

dunakeszire érkezve pénteken este a vetélkedőkön nyertes „ alegység,, jutalom-hangversenyt ad. szombaton ünnepélyes zászlólevonással és vidám műsorral bucsuznak egymástól a fiatalok. /mti/

--

bb 12. minivizor üdülőknék -nyár a kölcsönzőnél

i hv/gk/ny ie la 1970. július 15.

a meleg beköszöntésével a belkereskedelmi kölcsönző vállalatnál is megélné a forgalom. sokan ugyanis csak a nyári szezoncikkék kölcsönzésekor fordulnak boltjaikhoz, hiszen a körülből 200 féle bérelhető használati tárgy jó része nyári cikk.

a balaton partján a vállalatnak 30 boltja van, ahol kölcsönöznek sátrat, gumimatracot, rádiót, pilleágyat, kerékpárt stb. sátorból nőtt a kereslet, ezért vásároltak 320 két- és négyse-mélyes, modern, hálófülkés sátrat. a kölcsönzőnek - csak a balatonnál - 5000 gumimatraca van, s most szereznek be ezer vadonatújat.

a nyaralók részére megkezdtek a minivizor tévékészülék kölcsönzését, egyelőre kis tételben / 30 készülékkel. / bérbe adják két hétre, egy hónapra vagy az egész nyári szezonra is. a vállalat szándéka e cikk forgalmát továbbfejleszteni, és később esetleg kórházban fekvő betegek részére / járványkórházak kivételével / is kölcsönöz majd kis tv-t.

/folyt köv/

-9-

M

bb 12. / minivizorfolyt/ny

most vásárolt a kölcsönző 1600 hűtőgépet, ezek nagy részét a vidéki boltok kapták, ezzel 6500 -ra nőtt a kölcsönözhető hűtőgépek száma. a budapestiek növekvő igényének kielégítésére ebben és a jövő hónapban még 450 hűtőszekrényt szereznek be. szeptemberben újabb ezerrel bővítik a készletet, amelyre már elfogadnak előjegyzéseket. /mti/

--

bb 13. a ,, nyitott könyv,, - főműsorban

i zsu/mm/ny hi -cz

1970. július 15.

a televízió ,, nyitott könyv,, című népszerű sorozatát ezen-
tul esti adásban főműsorként sugározza. az új adásforma premier-
je vasárnap este lesz; szabó páál ,, isten malmai,, című regényét
mutatja be urbán ernő.

a műsor érdekessége, hogy a szokásos könyvismertetőktől el-
térően ezúttal dramatizált változatban részleteket pergetnek le
a regényből. az ,, isten malmai,, felszabadulásunk idején ját-
szódik, s főhőse - a szokásos értelemben - nincs. az
író a bihari egyszerű embereket, a falusiakat ábrázolja, s meg-
mutatja, hogyan viselkednek a nagy történelmi fordulat idején.
a filmváltozatban szerepel többek között pécsi ildikó, greguss
zoltán, árva jános, kiss ferenc és ungváry lászló.

a képernyőn megjelenik a szerző, szabó páál is; beszél művé-
szetéről, esztétikai hitvallásáról és az egyszerű emberekhez
fűződő viszonyáról. /mti/

--

-10-

bb 14. a szakmunkás ,, adminisztrál,, - az épületjavításra nincs
elegendő kapacitás - vb-ülés a belvárosban

t gj/kcs hi la

1970. július 15.

eleget tesznek-e az v. kerületi házkezelőségek karban-
tartási-javítási kötelezettségeiknek, - ezt vizsgálta az v.
kerületi népi ellenőrzési bizottság, amely tapasztalatairól
szerdán tájékoztatta a belvárosi tanács végrehajtó bizottságát.
a vizsgálódások eredményei nem, túlságosan kedvezőek - az ingat-
lankezelő vállalatokra nézve. a népi ellenőrök hiányos-
sággal állapították meg például, hogy a nyilvántartások - ame-
lyeket egyébként rendszeresen kellene vezetniök a házkezelősé-
geknek - nem a valóságos helyzetet tükrözik. a tapasztalatok
szerint ugyanis a lakók által bejelentett hibákat utólag,
azaz a munka elvégzése után jegyzik be a ,, nagy könyvbe,,. a
nyilvántartásokból a legtöbb esetben egyáltalán nem derül ki,
hogy a hibák kijavításáról hány napon belül intézkednek, ennek
jórészt az az oka, - a népi ellenőrök véleménye szerint -, hogy
az ikv a házkezelőségeknél meglehetősen ritkán tart ellenőr-
zést. ha pedig van is vizsgálat, a központi apparátus szinte
kizárólag a munkaterületek tisztaságát, rendjét, a munkavé-
delmi szabályok betartását ellenőrzi, nem pedig a házkezelősé-
gek munkáját, a bejelentett hibák kijavítását.

a népi ellenőrök megállapították azt is, hogy a vállalatnál
csökkent a termelékenység. az elmúlt esztendőben, valamint
ez év első öt hónapjában bejelentett hibáknak csak alig több,
mint a felét javították ki. közrejátsszik ebben, hogy a házke-
zelőségeknél - az irodai létszámihiányra hivatkozva - a szakmunká-
sokra bízzák a nyilvántartások vezetését, lényegében tehát a szak-
munkások adminisztrálnak. ez teljes mértékben megengedhetet-
len, különösen akkor, ha térítés nélküli szolgáltatásról van szó.
állapította meg a népi ellenőrzési bizottság. /mti/

--

bb 15. festménysorozat szarvas város fejlődéstörténetéről

vid/ká kcs -cz

1970. július 15.

szarvas, az alföld legfiatalabb városa, 1972-ben ünnepli
fennállásának 250. évfordulóját. a jubileumra festménysorozatot
készít ruzicskay györgy festőművész, a város szülötte.
hetven képben örökíti meg tessedik városának történetét. a képsor
elhelyezésére a szarvasi városi tanács ruzicskay györgy festő-
művész anna-ligetű alkotóházánál husz méter hosszú műtermes
kiállítócsarnokot épített. /mti/

8.30/kcs

--
-11-

8 9³⁰

bb 16. Ótore keltik a mohácsi vész idején elpusztult földvár falu nevét

vid-ká szb -cz

1970. július 15.

a hazai helységnévadás történetében minden bizonnyal egyedülálló esetnek számít a bolyi állami gazdaság új állattenyésztő telepének elnevezése. a gazdaság több mint 90 millió forintos költséggel az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb sertéskombinátját hozza létre a duna-menti síkságon. a lakott helyektől távol alakítják ki a majdan gyárszerűen termelő állattenyésztő telepet. a gazdasági vezetőknek sok fejtörést okozott: miként nevezzék el az új üzemet, tekintettel arra, hogy egyik környékbeli községhez sem tartozik, tehát egyik sem illetékes a névadásra.

ez a vidék valaha a habsburg-főhercegek családi birtoka volt, károlymajor és izabellaföld neve ma is a hajdani főhercegi családtagok keresztnévére utal. a szakemberek elvetették azt a lehetőséget, hogy valamelyik régi - az uri világra emlékeztető - pusztanevet ruházzák rá az épülő telepre. a pécsi janus pannonius múzeum munkatársaihoz fordultak: segítsenek a helyhez illő nevet találni. dr. kiss attila régész az árpádkori településekről készített térkép alapján megállapította, hogy az építkezés közelében valamikor virágzó falucska állt - földvár. ez az ősi magyar település 1526-ban, a mohácsi vész idején tűnt el. a kortárs brodarics istván leírása nyomán tudjuk, hogy a törökök földvárnál helyezték el az ágyukat, itt bontakozott ki a leghevesebb ütközet és a magyar sereg e helyen semmisült meg.

a régészek a feltárt épületmaradványok alapján azonosították a csata közben szétlőtt, leégett falu pontos helyét, ami pár száz méterre van csak az épülő üzemtől. a gazdaság vezetősége úgy döntött, hogy az új állattenyésztési telepet „földvári telep”-nek nevezi el. /mti/

--

bb 18. bányász-és munkásmozgalmi krónika mórról

vid-ká szb -cz

1970. július 15.

érdekes kutatómunkához kezdett kiujber lászló, a móri járási pártbizottság első titkára és pera ferenc, a balinkai szénbányák igazgatója: feldolgozzák a móri járás bányászatának és munkásmozgalmának történetét. korabeli magánlevelekre, iratokra, valamint térképekre támaszkodva nyomon követik a móri medencében a bányászat kialakulását, fejlődését, valamint ezzel együtt a munkásparasztmozgalmak történetét, sorsát az első bányanyitásoktól napjainkig. /mti/

--

8.40/szb

-12-

g 940

bb 17. gépesített fejés a legelőn

vid/ká kcs -cz

1970. július 15.

a technika mai vívmányaival kombinált rideg tartásos szarvasmarha tenyésztést alkalmaznak a homokméggyi aranykalász termelőszövetkezetben. a modernizált „nomád” állattartásra, a dunavölgyi főcsatorna két partján, 600 holdas öntözött legelőn rendezkedtek be. az egész nyáron szabadban tartott tehénállomány részére szárnyékokat építettek, s a gépesített fejést is megoldották. a fejőgépek üzemeltetésére kiselejtezett zatorokat alkalmaznak. a mezőről tejszállító tankok viszik a friss tejet a város ellátására. a rideg tartás edzi a jószágokat, s a természetes takarmányozás csökkenti a költségeket. a „nyaraló”, tehének átlagos tejtermelési költsége literenként 1,5 forint. ugyanettől az állománytól a zárt istállóban 4,5 forintért termeltek egy liter tejet az elmúlt évben. a módszert érdeklődéssel tanulmányozzák a környező gazdaságok állattenyésztői./mti/

--

bb 19. furat nélküli artézikutak táplálják az „iható vizü tavat,”

vid/ká kcs -cz

1970. július 15.

ugynevezett bugyforrások egész sora táplálja a természetvédelmi területté nyilvánított kardoskúti fehér-tavat. a vizrajzi különlegességnek számító fehér-tó folyóktól távol, a maros termelékupján húzódik mintegy négy kilométer hosszan. a „furat nélküli artézikutak”, a bugyforrások az év minden szakában bőséges, tiszta artézi vizet szolgáltatnak.

a csapadékos időjárás következtében az idén különösen megnőtt bugyforrások víztermelése. a fehér-tó medrében valóságos iszapkupot képeznek a feltörő vízforrások. a farkas-féle tanyánál például nyulgáttal kellett megvédeni a bugyforrás vizétől a szántóföldet.

dr. radnai mikes amatőr régész feltevése szerint a kardoskúti fehér-tó azonos az időszámításunk előtt 448-ban a hun fővárosban járt priszkosz bizánci történetíró utleírásában említett „iható vizü tó,-val./mti/

8.45/kcs

-13-

g 950

bb 20. holland ifjúsági kórus érkezett budapestre

t gym/gg hi kcs -cz

1970. július 15.

a kisz központi művészegyüttes száztagnak meghívására szerdán 70 ifju dalos érkezett budapestre a hollandiai példijkből, ugyanis tavaly nyáron, amikor a hazai együttes részt vett a hágai nemzetközi kórusfesztiválon, a holland együttes, valamint családtagjaik vendégszeretettel élvezték. így történt meg most, hogy a holland kórusral repülőgépre ült mintegy 100 családtag is, akik ugyancsak a magyar főváros vendégei lesznek.

szerdán este a magyar együttes rottenbiller utcai székháza a két kórus baráti találkozásának színmelye lesz. csütörtökön este „családi”, koncertet tartanak, amelyen a holland fiatalok műsorát a magyar együttes tagjai és hozzátartozóik hallgatják meg. a vendégek a továbbiakban balatoni kiránduláson, budapesti városnézésen vesznek részt. szombaton este a kisz központi művészegyüttes rajkó zenekara bemutatót tart tiszteletükre. vasárnap egésznapos kirándulást terveznek a dunakanyarba.

a holland vendégek hetfőn indulnak haza./mti/

..-

bb 21. barátság-delegáció utazott salgótarjánból kemerozóba

vid-ká szb -cz

1970. július 15.

hatvannégy tagu barátság-delegáció utazott szerdán az szkp kemerozó területi bizottságának meghívására salgótarjánból a szovjetunióba, pihornik józsefnek, a nógrádi szénbányák igazgatójának, és lipják sándornak, a nógrád megyei pártbizottság osztályvezető-helyettesének vezetésével.

a küldöttség nyolcnapos kemerozó-területi tartózkodása során meglátogatja szibéria legjelentősebb iparvidékének több városát, felkeresi a kuznyecké medence - és a szovjetunió - egyik leghatalmasabb külszíni fejtését. a delegáció tagjai találkoznak novokuznyeck, belovo és más városok, valamint üzemek párt-, állami- és gazdasági vezetőivel.

a küldöttséggel tartott egy tizenegy tagu népművészeti csoport, köztük baranyi jános, országosan ismert balassagyarmati népi zenekar, és a röpülj páva vetélkedőn kitünt sólyom józsef salgótarjáni népdalénekes. /mti/

..-

10.38/szb

-14-

10.38

bb 22. beruházások összefogással

vid-ká szb -cz

a helyi beruházásokat koordináló zala megyei bizottság szerdán zalakarosban tartotta ülését, amelyen a nagykanizsai járásban folyó építkezések helyzetét vitatta meg. a járás községeiben 20 közcélú létesítmény építésén dolgoznak. valamennyi a különböző vállalatok, termelőszövetkezetek és fogyasztási szövetkezetek, valamint a helyi tanácsok közös beruházása. a tapasztalat szerint a beruházásokban érdekelt helyi szervek összefogásával lényegesen meggyorsul a községpolitikai tervek megvalósítása. gyorsabban épülnek a művelődési otthonok, a falusi üzletek, a bekötőutak, iskolák és más létesítmények.

kidolgozták a járás következő öt éves időszakra eső beruházási programját is. a terv szerint további 42 közcélú létesítményt szándékoznak tető alá hozni. több szervek összefogásával. többek között törpevízművek, óvoda, bölcsőde, fürdő, iskola, művelődési otthon és szolgáltató házak épülnek. számos gazdasági létesítményt is közös erővel kívánnak megépíteni. /mti/

..-

bb 23. felhívás a járművezetőkhez

tné/kcs hi -cz

1970. július 15.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete és a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága értesíti a járművezetőket, hogy július 16-án a hajnali óráktól megszűnik a balrakanyarodási lehetőség a vii-viii. kerületi rákóczi ut teljes hosszában és az v. kerületi kossuth lajos utcában.

ezzel egyidőben az v. kerületi szép utca egyirányúsítása is megváltozik, behajtás a reáltanoda utca felől le/sz. a bródy sándor utca teljes hosszán, a muzeum utcának pedig a magyar rádió épülete mögötti szakaszán megengedik a kétirányú forgalmat./mti/

..-

10.45/kcs

-15-

10.45

bb 24. van lehetőség a magyar és az angol mezőgazdaság együttműködésének kiszélesítésére - dr. gergely istván miniszterhelyettes nyilatkozata

t jf/mm kcs -cz

1970. július 15.

dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett az a küldöttség, amely az angol kormány meghívására két héten át tanulmányozta a szigetország mezőgazdaságát és az azt kiszolgáló vállalatok, gyárak és tudományos intézmények munkáját. a küldöttség vezetőjét fogadta a. grandt, a kereskedelemügyi minisztérium államtitkára, j. stodart, a mezőgazdasági minisztérium államtitkára, r. sternberg, az angol mezőgazdasági exporttanács elnöke és w.i. combs, a külügyminisztérium főosztályvezetője. a látogatásról dr. gergely istván, az mti munkatársának elmondotta:

- az angliai népesség 3-4 százalékát foglalkoztató mezőgazdaság területileg - a mieinkhez képest, - kis üzemekből, farmokból áll, ez azonban egyáltalában nem jelent az együttműködésre nézve áthidalhatatlan akadályt. kétségtelen, hogy az üzemi méretek különbözőségét mindenkor tekintetbe kell majd venni, de hiba lenne figyelmen kívül hagyni azokat a lehetőségeket, amelyek kölcsönösen egyes esetekben máris adottak. hazánk mezőgazdasági és ipari termékeit tudna az eddignél nagyobb mennyiségben felkínálni, részben például azokért a mezőgazdasági gépekért, amelyeket az angol ipar kétharmados arányban exportra gyárt és amelyeket küldöttségünk - az előzőeken angol vendéglátók jóvoltából - részletesen tanulmányozhatott. különösen felkelte érdeklődésünket a mezőgazdaságot kiszolgáló üzemek munkája; ezek jó „háttérrel”, adnak a farmok munkájához.

- a magyar-angol élelmiszergazdaság kooperaációjára már vannak jó példák, ami a jövőre nézve biztató. a colman cég szárítógép-típusait már üzemszerűen készíti az élgép vállalat és további együttműködési tárgyalások vannak folyamatban. mostani utunk annyiban szélesítette ki a tárgyalások téma-lehetőségét, hogy pontos képet kaptunk az angliai „kínálatról”, a bolton és paul norwichi épületem-gyár például olyan szerkezeteket és építőelemgyártó-gépeket állít elő, amelyek hazánkban bizonyára kapások lennének ugyanugy, mint a szállítható takarmánykeverő üzemek, a műanyag terménytárolók, vagy a tenyészállatok és a magyar mezőgazdaságban is jóhírű angol növényvédőszeresek. az együttműködés az alkatrészgyártásnál is előnyös lehet, amennyiben figyelembe vesszük a kölcsönös érdekeket - ezen belül természetesen a magyar mezőgazdaság és az ipar kiállítását.

/folyt.köv./
11.06/kcs

-16-

bb 24./van lehetőség... folyt./ kcs

- a magyar és az angol mezőgazdaság együttműködésére - úgy vélem, további lehetőségek vannak, a közeljövőben angol szakemberek érkeznek hazánkba, a részlelkérdések, a kereskedelmi lehetőségek tanulmányozására, a kapcsolatok felvételére - mondotta befejezésül./mt1/

--

bb 25. a forrásokban gyorsabbá vált a kémiai folyamat: megperzselődtek a kénből a baranyai szőlőtőkék

vid/kcs -cz

1970. július 15.

a baranyai szőlőkben perzselésre emlékeztető károkat észleltek a szőlőtőkéken, mintha csak tűz érte volna a hajtásokat, leveleket, fürtöket. a kárvallott szőlősgazdák értetlenül álltak e különös jelenség előtt és a szőlészeti kutatóintézet pécsi kísérleti telepének munkatársaihoz fordultak magyarázatért. dr. diófási lajos tudományos kutató megállapította, hogy kén idézte elő a szőlőperzselést. az utóbbi időben két erős peronoszporahullám söpört végig a baranyai borvidéken és sokfelé fertőzést okozott. a termelők a peronoszpora terjedésének megakadályozása végett kén-tartalmu szegekkal permetezték meg a szőlőt, s a jelek szerint egyes helyeken, a biztonság kedvéért, még fokozták is a védekezőszer kén-tartalmát. nem vették figyelembe, hogy a forrásban - a déli fekvésű lejtőkön 40-50 fokot is elér a hőmérséklet - meggyorsul a kémiai folyamat: hirtelen szabadul fel a kén és „megégeti”, a növényzetet. ez a hőhatás idézte elő a perzselési károkat a szőlőtőkéken. a kutató véleménye szerint továbbra is alkalmazni kell a kén-tartalmu szereket, hiszen július végéig még fennáll a peronoszpora veszélye és újabban a lisztharmat is felütötte a fejét. a baranyai borvidéken ennek megfelelően általában negyedszer-ötödször védekeznek már. felhívta azonban a szőlősgazdák figyelmét, hogy a tartós forrásra való tekintettel óvatosan bánjanak a kén adagolásával és inkább a permetezések számát szaporítsák.

/mt1/

--

11.15/kcs

m-17-

8/11⁴⁰

bb 26. „megszelidült,, a tiszta

vid/kz kcs -cz

1970. július 15.

tovább apadnak a folyók. az elmúlt napokban átlagosan 30 centiméterrel csökkent szegednél a tiszta szintje. visszahúzódott medrébe, s teljesen „megszelidült,, a nagy folyó. más évek hasonló időszakához képest még mindig magas a vízállása, de már csak 1 500 köbméter vizet szállít másodpercenként, mindössze negyven százalékát a tetőzésekori mennyiségnek.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság védelmi szakaszait még e hónapban a különböző anyagok - a rőzseművek, a homokzsákok és a fóliatarkók visszamentése köti le. mindez sok időbe telik, mert 12 0 000 kiló fóliát használtak fel a töltések borítására és csaknem hárommillió homokzsákot építettek be.

apad a maros is. makó határában a nagy buzgársor keletkezésének okait vizsgálják. mint ismeretes, itt 100 méteres szakaszon több mint 20 ellennyomó medencét építettek ki. a példátlanul nagyméretű „buzgár-család,, főjariatát a víz megfestésével már megtalálták s rövidesen kiderül, hogy mi volt a közvetlen oka a rendkívüli veszélyhelyzet kialakulásának./mti/

--

bb 27. 250 milliós beruházás - a keleti főcsatornából kap vizet debrecen

vid/kz kcs -cz

1970. július 15.

a lakosság számának növekedésével párhuzamosan gyors ütemben emelkedett az elmúlt esztendőben debrecen vízfogyasztása. az új üzemek is sok vizet igényelnek. a nagy alföldi város vízszükségletét furott kutakból most már nem is tudják fedezni. ezért határozott úgy a város vezetősége, hogy a keleti főcsatorna vizének levezetésével kell megoldani a gondokat.

az elkészült tanulmányterv alapján hozzá is kezdtek az ehhez szükséges hatvan centiméter átmérőjű acélcsövek lefektetéséhez.

a vizet a balmazújvárosi hidnál emelik majd ki a főcsatornából és 17 kilométer hosszú csővezetéken juttatják debrecenbe. balmazújvárosi hid mellett tisztítótelep is épül, debrecenben az egyes számú vízműnél lesz a fogadó állomás. a tervek megvalósításá mintegy 250 millió forintba kerül. naponta huszezer köbméter vizet kap majd debrecen a keleti csatornából./mti/

--

12.10/kcs

18-

6 13 59

bb 28. esik a mesterséges eső - tovább bővítik a kiskunsági öntözőrendszert

vid/kz kcs -cz

1970. július 15.

a perzselő meleg gyorsan fogyasztja a talaj vízkészletét, „fáradnak,, a növények a kiskunsági homokvidéken. ahol mód van rá, mesterséges csapadékkal frissítik a határt. végig a dunamentén - együttesen több mint 60 kilométeres szakaszon - üzembe helyezték az öntözőberendezéseket. bács-kiskun megyében, az ország legkorszerűbben felszerelt öntözőhálózattal ellátott gazdaságaiban, több mint hatvanezer holdra adagolnak mesterséges csapadékot. a többi község határát ellátó kalocsai öntözőmű most a másodvetésű növényekre és a fűszerpaprikára továbbítja az éltető vizet. a kiskunsági öntözőrendszer már megépített hatvan kilométer hosszú, ötven méter széles vizgyűjtő csatornáját tovább bővítik. szakszentmárton határában új zsilip építését kezdték meg. a fűzőlgyi csatornát táplálja majd öntözővízzel. innen kap - gravitációs uton - vizet a többi között a most épülő hantai öntözőfürt is./mti/

--

bb 29. pektin üzem nyiregyházán

vid/kz kcs -cz

1970. július 15.

szerdán átadták rendeltetésének a nyiregyházi konzervgyár pektin üzemét. az itt készülő kocsonyásító anyagot a konzervgyárak eddig a nyugati államokból valutáért szerezték be. szabotcsban a gyártásához szükséges alapanyag korlátlannal megtalálható. a pektint ugyanis almából állítják elő.

a nyiregyházi pektin gyár másfél év alatt épült. a tervek szerint évenként 65 tonna kocsonyásító anyagot készít./mti/

--

bb 30. időjárásjelentés

kcs hgy

1970. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti július 15-én 12 órakor:

a hőség keleten is megszűnik

a norvég-tengeren és a brit-szigeteken keresztül a több hullámban hideg levegő áramlik szárazföldünk nyugati és középső részei fölé. a hideg levegővel elárasztott területeken felhős, szeles, sokfelé esős időjárás alakult ki és a hőmérsékletben nagy visszaesés mutatkozott. hétfőn például londonban még 26 fok volt a legmagasabb hőmérséklet, kedden pedig már csak 17. a földközi-tenger térségéből ugyanekkor meleg levegő áramlik kelet-európa fölé. így ott meleg az idő és csak szórványosan keletkeznek záporok, zivatarok. a hideg levegő első hulláma behatolt a kárpát-medencébe is. így csütörtökre az ország keleti részében is elromlik az idő.

/folyt.köv./
13.05/kcs

t

-19-

6 14 9

bb 30./időjárásjelentés, folyt./ kcs

hazánkban kedden napos, fülledt, igen meleg idő volt. a hőmérsékletcsúcserőrtéke országsszerte elérte a 29-33 fokot. az esti és az éjszakai órákban a dunántul északi részén néhány helyen zápor, zivatar keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége azonban csak sopronban érte el a 4 mm-t. hajnalban az ország területén 13-21 fok közötti hőmérsékleteket mértek. a reggeli órákban hazánkat is elérte a nyugat felől áramló hideg levegő. hatására a szél megélankült, nyugat felől fokozatosan megnövekedett a felhőzet, helyenként esett az eső és zivatar keletkezett. az ország nyugati és keleti részei között igen éles hőmérsékleti különbség alakult ki. 11 órakor sopronban és szombathelyen csak 14, nyíregyháza - házában ugyanakkor 30 fok volt a hőmérséklet.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 26,5 fok volt, a sokévi átlagnál 4,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 mm, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 26 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

keleten is megnövekvő felhőzet. többfelé eső, zivatar. élénk, időnként viharos lökésekkel kísért északnyugati szél. a hőség keleten is megszűnik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-24, fok között.

a duna vízállása budapestnél 346 cm.

/mti/

--

13.10/kcs

-20-

9

8' 14' 05"

bb 31. a hitelkérelem halogatása késlelteti az ujjáépítést - miniszteri leirat az ujjáépített házak beköltözhetőségének értelmezéséről

i sb/tné ie kcs hgy

1970. július 15.

szabolcs megyében az évm vállalatok és más építőipari szervezetek csaknem 2300 dolgozója vesz részt az ujjáépítésben, helyreállításban. eddig 1512 épület alapját tüzték ki, 943 alap helyét kiásták, 1331 házat lealapoztak, illetve részben felépítettek, s mintegy 100 ház pedig tető alá került és rövidesen beköltözhető.

eddig tehát összesen 3886 ház építési munkálatait kezdték meg, de több mint 500 lakásnál ugyyszólván hivatalos megbízás nélkül előlegezték meg a munkát. eddig ugyanis mindössze 3200-3300 ujjáépítendő ház gazdája rendelkezik építési engedéllyel és csak alig 2000 károsult nyújtotta be hitelkérelmét. a sok fontolgatás, halogatás késlelteti az ujjáépítést, helyreállítást. ezért az országos helyreállítási albizottság határozatában kimondta: nem garantálja annak az ujjáépítendő háznak november 10-i beköltözhetőségét, amelyiknek tulajdonosa július 31-ig nem szerzi meg az építési engedélyt és nem nyújtja be az otp-hez hitelnyújtási kérelmét. valamennyi árvizkárosult községben szakemberek segítik az építési engedélyek kiadását és az otp is megerősítette helyi kirendeltségeit, hogy 36 órán belül lebonyolíthassa a hitelnyújtási kérelem valamennyi adminisztrációját.

a tömeges épületkárok mielőbbi helyreállítása és a károsultaknak a tél beállta előtti elhelyezése érdekében intézett leiratot az építésügyi és városfejlesztési miniszter a szabolcs-szatmár megyei tanács vb elnökéhez. arra kérte, hogy a felügyelete alá tartozó kivitelezők munkáinál érvényesítse a következőket: a szerkezeti lényeg, héjazattal ellátott épületben lakásonként legalább egy lakóhelyiség és a konyha legkésőbb november 10-ig lakható, illetve használható legyen.

az egységes értelmezés érdekében az illetékesek közlik, hogy a lakóhelyiség akkor válik lakhatóvá, a konyha pedig használhatóvá, ha a körítő- és válaszfalak, a kémények, az ács- és tetőfedő munkák elkészültek, az ablakokat, ajtókat elhelyezték és beüvegezték, a lakóhelyiség belső falát és mennyezetét bevakolták, elkészítették padlóburkolatát /hajópadló/, a konyha simított betonburkolatát, valamint a villanszerelési és a tető csapadékvédelmi - a függőeresz és a lefolyó csatorna nélküli - bádogos munkáit befejezték. e munkák után kerülhet sor majd a lakóépületek teljes befejezéséhez szükséges munkálatokra.

/folyt.köv./

13.30/kcs

9

-21-

8' 14' 10"

bb 31./a hitelkérelem...folyt./ kcs

a költségek csökkentése érdekében gondoskodni kell arról, hogy a kivitelezők a károsultak által felajánlott - építésre alkalmas - bontási anyagokat felhasználják és igénybe vegyék a munkálatokban a károsultak - és ezek családtagjainak, rokonainak, ismerőseinek - munkáját. az újjáépítésre és helyreállításra felvonult építőipari szervezetek kapacitásának megfelelő elosztását és felhasználását - az építésügyi és városfejlesztési miniszter által kinevezett miniszteri biztossal egyetértésben - a szabolicszatzmár megyei helyreállítási albizottság koordinálja. a kivitelezők azonnal kötelesek bejelenteni az albizottságnak és saját felügyeleti szervüknek, ha a meghatározott november 10-i határidő betartása nem látszik biztosítottnak. az albizottság a miniszteri biztossal egyetértésben, valamint a kivitelező felügyeleti szerveivel ebben az esetben haladéktalanul tegyen intézkedést az akadályok elhárítására. ezeket a feladatokat a beruházó és a kivitelezők felügyeletét ellátó szervek és a területileg illetékes tanácsai építésügyi szakigazgatási szervek ellenőrzik./mti/

öb 32. aratják a rozsot és a búzát szabolicszatzmár megyében

vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

az ország legkeletibb táján, szabolicszatzmár megyében is megkezdtek a rozs és a búza aratását. a tavalytól 32 000 holddal kisebb területről takarítják be a kalászosokat, zömében gépekkel. a hét elején megtartott határszemlék tapasztalatai szerint a rendkívül változékony időjárás ellenére is az őszi árpa 12.5-13 mázsás, a rozs 8.2-8.5 mázsás, a búza 13.4 mázsás átlagtermést ígér, a tavalyihoz viszonyítva ez ezen a tájon 1.5 mázsás hozamjavulást jelent. a magasabb átlagtermések azonban nem pótolják az árvíz miatt károsult kenyér- és takarmánygabonák termését, amit mintegy 37 000 tonnára becsülnek./mti/

bb 33. strand-ruha bemutató a halászbástyán

t hv/mm 1e kcs hgy

1970. július 15.

a budapesti finomkötöttárugyár és az április 4. ruházati szövetkezet szerdán délelőtt közös strandruha-bemutatót tartott a halászbástya étteremben. a divatbemutatón az 1971-es modellek szerepeltek, amelyeket a finomkötöttárugyár alapanyagából a ruházati szövetkezet varrt. a ktsz, amely évente 300 ezer strandruhát készít, többtucat új modellt mutatott be a nagy és kiskereskedelem képviselőinek./mti/

13.35/kcs

-.-
-22-

Q' 14 15

bb 34. károkat okozott a peronoszpóra a tokaj-hegyeljai szőlőkben

vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

a szeszélyes időjárás miatt az idén a korábbi éveknél többször - a legtöbb helyen már eddig hétszer - kellett permetezni a szőlőt a tokaj-hegyeljai borvidéken. több mint fél-millió hektoliter védekező anyagot szórtak ki a tőkékre. ennek ellenére sem sikerült mindenütt utját állni a korábbi éveknél erőteljesebb peronoszpóra fertőzésnek. különösen a tokaj-környéki szőlőkben, a kopasz hegyen lévő táblákon pusztított erőteljesen. vannak olyan táblák, ahol a megismételt permetezés ellenére egyetlen fürt sem maradt az egyébként jó termést ígérő tőkéken./mti/

-.-
√ a hét permetezés során együttesen

bb 35. pécsi stilbutor kanadába

vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

tizenhatodik országgént Kanada csatlakozott a pécsi faipari ktsz stilbutorainak vásárlói közé. ez az első tengerentúli piaca a pár esztendő alatt híressé vált szövetkezetnek. a megrendelés sajátos kanadai típusú, Európában csak Északon, Skandináviában látható hálószoberendezés készítésére szólt. a gazdagon „kézimunkás”, díszlécekkel szegélyezett tölgyfa butor esztétikailag nagyon szép. a két mintagarnitúrát a hét közepén indították utnak. egyik repülőgépen, a másik hajóval érkeznek rendeltetési helyére. közben alaposan figyelik a butorok „viselkedését”, például az óceánon a tengeri só lerakódás hatását. az észrevételek alapján határozzák meg ugyanis a további küldemények csomagolásának módját. a sorozatgyártást rövidesen megkezdik. az idén kisebb, jövőre pedig már nagyobb szériában készítenek butort Kanadai exportra./mti/

13.55/kcs

-23-

Q' 14 25

36. felszámolják a szociális követelményeknek nem megfelelő lakásokat pest megyében

vid/gö kcs kz hgy

1970. július 15.

a tervben meghatározott ütemben halad a szociális követelményeknek nem megfelelő lakások felszámolása - állapította meg szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyében, - többségében a főváros-környéki településeken - 1371 nem megfelelő otthont tartanak nyilván. megszüntetésükre tavaly a tervezett 60 helyett 77 lakás épült kedvezményes otp kölcsön segítségével. a szanált lakások között 37 barlang- és barakklakás volt. ezenkívül a megyei fejlesztési alapból 38, ugynevezett cs-lakás készült. az idén 181 új otthonba költözhetnek be az arra rászorulóak. közülük legtöbb a budai járásban, nagykőrösön és a ráckevei járásban készül el.

a szociális követelményeknek nem megfelelő lakások felszámolását a negyedik ötéves terv idején fejezik be a megyében. előreláthatólag az építésügyi és városfejlesztési minisztériumtól 800 lakás építésére vagy vásárlására kap lehetőséget a megye. az elképzelés az, hogy először az agglomerációs övezetben oldják meg a problémát./mti/

-. -

bb. 37. százötvenhat millió forint értékű kárt okozott az ár- és belvizek szolnok megyében - ülést tartott a megyei helyreállítási albizottság

vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

szerdán a megyeszékhelyen ülést tartott az ár- és belvizek károk helyreállítására alakult szolnok-megyei albizottság. mint bejelentették, az eddigi összegezés szerint az ár- és belvizek százötvenhat millió forint értékű kárt okozott az állami és szövetkezeti tulajdonban, valamint a magánházakban.

a tiszai és a körös-menti mezőgazdasági nagyüzemek közül negyvennyolc tsz és nyolc állami gazdaság termékeiben, illetve állóeszközeiben együttesen negyvennégy millió forint értékű kár keletkezett. ennél nagyobb mértékű a belvizek által okozott veszteség. emiatt száztizenkét tsz-ben és tizennégy állami gazdaságban több mint hatvankét millió forint értékű kiesés keletkezett. ezen túlmenően az érintett tsz-ekben felmérték a várható hozamkieséseket is. ennek összege eléri a háromszázhatszázötven millió forintot. a vízborítás miatt vetetlen terület hozamkiesése is nyolcvanhét millió forintot tehet.

/folyt.köv./
14.00/kcs

-24-

8/14⁴⁰

bb 37./százötvenhat...folyt./ kcs

a víz megrongált több középületet is. jászladányban összedőlt egy általános iskola, nagykőrösön és turkevén erősen megrongálódott a tanintézet. az állami és magántulajdonban lévő lakóházak közül kétszázötvenegy teljesen megsemmisült, kétszázhatvankét családi ház pedig megrongálódott. a helyreállítási albizottság felmérte a helyreállításához szükséges építőanyag szükségletet. megállapította, hogy kisméretű téglából, cementből, cserépből, épület-faanyagból csupán a jelenlegi szükségletnek egyharmada, egynegyede áll rendelkezésre. ezért koordinálják a megye építőanyag előállításával, illetve forgalmazásával foglalkozó gyárak, vállalatok, szövetkezetek munkáját. szükséges azonban, hogy az illetékes központi szervektől is segítséget kapjanak az építőanyagok gyors beszerzéséhez. fontosnak tartják, hogy az összedőlt lakóházakat a szabolcs megyében alkalmazotti tervtervek alapján építsék újjá. ez a körülmény lényegesen meggyorsítaná a kivitelezést, az építési engedélyek, az otp kölcsönök gyors kiadását.

az otp szolnok megyei igazgatósága a lakóházakban legtöbb kárt szenvedett mezőtúron és zagyvarékason külön kirendelt segítséget nyit, hogy az ár- és belvizektől szenvedett lakosság igényeit a legrövidebb időn belül ki tudják elégíteni./mti/

-. -

bb 38. együttműködési szerződés a bányaiipari dolgozók szakszervezete és a miskolci nehézipari műszaki egyetem bányamérnöki kara között
vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

együttműködési szerződést kötött a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége, illetve a miskolci nehézipari műszaki egyetem szakszervezeti bizottsága és bányamérnöki kara.

a szakszervezet vállalta, hogy rendszeresen előadókat küld a bányamérnöki karra. a bányamunkások hazai és nemzetközi mozgalmairól, életkörülményeikről tájékoztatják a hallgatókat. a bányamérnök-hallgatók részére pályázatot írnak ki és ösztöndíjat alapítanak. egy-egy bányatelep, illetve szénmedence munkásmozgalmának tanulmányozására, szociológiai felmérésére a bányászat politikai és gazdasági problémáinak kutatására ösztönzik őket vele.

/folyt.köv./
14.10/kcs

-25-

8/14⁴⁴

bb 38./együtmüködésl...folyt./ kcs

szakmai tanulmányutakat szerveznek a bányamérnök-hallgatók részére, s meghívják képviselőiket a szakszervezet-egy-egy fontosabb tanácskozására. Lehetővé teszik, hogy hét végén a hallgatók gyakorlati munkát végezzenek a bányákban.

az egyetem szakszervezeti bizottsága és a bányamérnöki kar vállalta, hogy a bányatelepi iskolákat szemléltető eszközökkel, műszerekkel látja el, a bányász szülők egyetemre került gyermekeit tanulmányaikban támogatja, az üzemek bányász csoportjainak bemutatja az egyetemet, megismerteti velük az egyetem bányamérnöki karának oktató és kutató tevékenységét./mti/

bb 39. ipari szeminárium miskolcon

vid/kz kcs hgy

1970. július 15.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen szerdán nyolcadik alkalommal nyitották meg az ipari szemináriumot, az energiagazdálkodási tudományos egyesület borsodi csoportja és a tüzeléstechnikai kutató intézet közös rendezésében lezajló háromnapos tanácskozáson az ország minden részéből több mint háromszáz energiahasználóval foglalkozó szakember vesz részt, képviseltetik magukat a különböző tüzeléstechnikai berendezéseket tervező vállalatok és a kutató intézetek is.

az immár hagyományos ipari szemináriumon az idén mind kiterjedtebben alkalmazott földgáztüzelésű berendezések alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket vitatják meg, a konferencián 18 előadás hangzik el a tüzelőberendezések és hevítési technológiák fejlesztésében elért újabb eredményekről, az előadások többségét a miskolci tüzeléstechnikai kutató intézet munkatársai tartják, bemutatják a résztvevőknek az általuk kidolgozott újabb kemencetípusokat és tüzelési eljárásokat is./mti/

14.15/kcs

-26-

81 14⁴²

bb 40. tervek szegeden a lakosság jobb életkörülményeinek megteremtésére - ülést tartott a városi tanács

vid-fm szb hgy

1970. július 15.

szegeden 1960 óta gyors fejlődésnek indult az ipar, a gyárak termelésének értéke ötszörösére nőtt, - állapítja meg az a - város általános helyzetét elemző - tanulmány, amelyet szerdán tanácsülésen vitattak meg. az eredmények a gazdasági és a kulturális élet szinte minden területén számottevőek, a lakosság jobb életkörülményeinek megteremtése érdekében azonban még nagyon sok a tennivaló a lélekszámban is évről-évre növekvő városban. több óvodai épület például elavult, ezért a következő években újakat kell építeni helyettük, annál is inkább, mert a jelenlegiekben is a befogadóképességhez viszonyítva tizenhét százalékkal több gyermekkel foglalkoznak. a város utjai is korszerűsítésre szorulnak, az egyetlen tiszta-hídon már alig lehet lebonyolítani a forgalmat, a kereskedelmi hálózat, - amely tíz év alatt hatvan százalékkal bővült, - csak nehezen tud megbirkózni az ugyanezen idő alatt kétszeresére nőtt forgalommal, az üzletek nyolcvan százaléka a belvárosban található, ezért a tanács a következő években elsősorban a külső kerületekben szorgalmazza új, korszerű boltok nyitását.

az évente hatvan millió utast szállító villamosok és autóbuszok száma is kevés. ezért a negyedik ötéves tervidőszakban növelni kívánják a járművek számát és korszerűsítenek egyes villamosvonalakat, tervezik még a színház épületének felújítását, új könyvtár építését és sok más, a lakosság érdekeit szolgáló beruházás megvalósítását. /mti/

.-

bb.41. csaknem hatszáz külföldi vendég a harmadik szegedi nemzetközi turistatalálkozón

vid/ fm szb hgy

1970. július 15.

szerdán megkezdődött a harmadik szegedi nemzetközi turistatalálkozó, amelyre csaknem hatszáz külföldi vendég érkezett. a legnagyobb létszámú a több mint háromszáz főnyi lengyel csoport, rajtuk kívül még tizenegy európai országból jöttek turisták a nyári ünnepi heteket tartó tiszaparti városba. a találkozó résztvevőit tizenkét nyelven elhangzó előadásokon ismertetik meg szeged múltjával, jelenével, hazánk elmúlt években elért fejlődésével. több külföldi csoport vezetője szintén előadást tart hazájáról. a bolgárok a magukkal hozott népművészeti tárgyakat kiállításon mutatják be. /folyt.köv./

14.30/szb

-27-

81 14⁴⁵

bb 41. /csaknem hatszáz... 1. folyt./-szb

a vendégek városnéző sétákon ismerkednek meg szeged építészeti nevezetőségeivel, az egyetemi fűvészkerttel, a szabadtéri játékokon megtekintik a háry jános és a csipkerózsika előadásaitm. megnézik a különféle kiállításokat és az ipari vásárt. a találkozók résztvevői nemzetközi barátsági esteken népeik dalait, táncait is bemutatják.

negyven külföldi vendég a július 25-től 28-ig tartó hőmezővásárhelyi utótalálkozóra is jelentkezett, ahol a képzőművészeti élet hagyományaival és jelenével ismertetik meg őket.
/mti/

--

bb 42. olaszországi vendégszereplésre utazott

tné szb hi 1970. július 15.

szerdán a marx károly közgazdasági egyetem táncegyüttese, az együttes több olasz városban nemzetközi folklór fesztiválokon lép fel. /mti/

--

bb 43. hatszáz személyes gyógyüdülő épül sopronban

vid-kz/tné szb hgy 1970. július 15.

hatszáz személyes gyógyüdülőt épített sopronban, a löverekben a szot és a kpvdz. a 78 millió forintos költséggel felépülő új üdülő alapkövét szerdán ünnepélyes külsőségek között ligeti lászló, a kpvdz főtitkára helyezte el. a győr-sopron megyei építőipari vállalat ígéretet tett, hogy az új üdülőt 1973 nyarára átadja rendeltetésének. /mti/

--

14.37/szb

-28-

8/ 14.50

bb 44. elhúnyt béres istván nyugalmazott bv. alezredes

gg/ny hi hgy 1970. július 15.

hatvan éves korában elhunyt béres istván nyugalmazott bv. alezredes, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa. 1930 óta volt a párt tagja. mint ifjúnok került kapcsolatba a munkásmozgalommal, a famunkás szakszervezet, majd a kimsz tagja lett. emigrációja után a francia és a belga munkásmozgalomban vett részt, tagja volt a francia kommunista ifjúsági szövetségnek. hazatérése után az ujbpesti munkásmozgalomban, majd az ellenállási mozgalomban folytatta munkáját és az ujbpesti partizán-csoport tagjaként harcolt a felszabadulásig. béres istván a szocialista hazáért érdemrend, a magyar partizán emlékérem és számos más kitüntetés tulajdonosa. temetése július 18-án, 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

magyar szocialista munkáspárt v. kerületi pártbizottsága

magyar partizán szövetség

igazságügyminisztérium büntetés végrehajtás országos parancsnoksága.

/mti/

--

bb 45. elhunyt nagy jános biofizikus

t ms/mm/ny hi hgy 1970. július 15.

dr. nagy jános, a semmelweis orvostudományi egyetem biofizikai intézetének adjunktusa, a gyógyszerésztudományi kar előadója, kiváló feltaláló és ujtó, a magyar biofizikai társaság alapító tagja 51 éves korában elhunyt. nagy jánost az egyetem gyógyszerésztudományi kara saját halottjának tekinti. temetése 20-án, hétfőn 14 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 46. a fővárosi vízművek közli,

tm/ny hi hgy 1970. július 15.

hogyan július 16-án a pesthidegkuti gépházában hibaelhárítási munkát végeznek. ezért 11-17 óra között csak csökkentett nyomással tud pesthidegkut területén vizet szolgáltatni. /mti/

15.35/ny

-29-

15.50

Bb 48. július 26-án kezdődnek a nagyvázsonyi Lovasjátékok - a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal és az ibusz sajtótájékoztatója

t tz-vid/gg bzs hgy 1970. július 15.

Idén a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala, az országos látványosság felügyelőség és az ibusz július 26-án, 28-án, 30-án, augusztus 1-én és 2-én rendezi meg a nagyvázsonyi Lovasjátékokat.

erre az egyre nagyobb érdeklődést keltő idegenforgalmi látványosságra szerdán délelőtt az ibusz székházában hívta fel a sajtó képviselőinek figyelmét pap jánosné, a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal vezetője, és az ibusz illetékes szakemberei.

amint elmondták, az idén már ötödik ízben rendezik meg a Lovasjátékokat, de most először ismétlik meg ötször egy időnyen belül, és először vesz részt a szervezésben az ibusz is. ebben az évben az esemény látványosabb és színesebb lesz, mint az előző esztendőben volt, megnövelték a tribün befogadóképességét is úgy, hogy most ötezer ülőhely várja az érdeklődőket.

a történelmi jelenetek megelevenítéséhez a kosztümös szereplőkön kívül több, mint 160 lovat „küldenek csatába”, a kosztümös játékok nagyvázsony várának hiteles történelmi eseményeit idézik. három képen elevenítik fel a vár hősi múltját: bemutatják kinizsi pál várudvarának életét „megismétlik”, az egyik, törökök elleni győztes csatát, míg a harmadik jelenet a kurucok nagyvázsonyi diadalának állít emléket.

a sport és ügyességi játékok programjában látványosság, karúsz-szel és díjugratás szerepel.

a Lovasjátékokra sokezer balatoni vendéget köztük nagyszámban külföldi érdeklődőt várnak. /mti/

--

15.45/bzs

- 30 -

M 1600

bb 47. a magyar elektrotechnikai egyesület sajtótájékoztatója

t tz/gg/ny hgy 1970. július 15.

a piaci szemlélet jegyében szervezte meg idei, immár 18. vándorgyűlését a magyar elektrotechnikai egyesület. július 23 és 25 között a miskolcon sorra kerülő vándorgyűlésen a magyar ipar által gyártott villamosgépekről és készülékekről a felhasználók mondják el véleményüket. a vándorgyűlésen nem a gyártó cégek vezetői, hanem azok a dolgozói - akiknek közvetlen szerepük van az egyes gyártmányok kifejlesztésében - vesznek részt.

nyilvánvalóan ennek az újfajta szemléletnek, a „panasznap-jellegnek”, tulajdonítható - mondották a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének szerdán tartott sajtótájékoztatóján - hogy csaknem ötszáz szakember jelentkezett a vándorgyűlésre. a tanácskozáson a különböző érdekeltektől felgyűltelete alatt működő vállalatok mind képviseltetik magukat. /mti/

--

bb 49. fogorvoshiány Európában

vid/fm/ny hgy 1970. július 15.

szerdán előadás sorozatokkal folytatódott debrecenben az európai carieskutató társulat /orca/ 17. kongresszusa. jarmil kostlán professzor, az egészségügyi világszervezet kopenhágai irodája fogászati főosztályának vezetője előadásában az Európában tapasztalható fogorvoshiánnyal foglalkozott. hangoztatta: senki sem tudja pontosan megállapítani, hány fogorvos kellene Európa egyes országaiban, de az biztos, hogy jelenleg igen eltérőek a számok és sokhelyütt nagy a fogorvoshiány. egy-egy fogorvosra az egyes országokban igen különböző számú lakos jut. a szükségesnél kisebb fogorvoslétszám a fogorvosi munka egészségügyi hatékonyságát rontja. a kevés fogorvos elsősorban a bekövetkezett károsodásokat képes korrigálni s nem marad ideje, hogy a megelőzéssel foglalkozzék.

anatolij ivanovics rybakov professzor, a moszkvai központi stomatológiai intézet igazgatója ismertette azt a munkát, amelyet a szovjetunióban végeznek a fogszuvasodás kutatása és megelőzése terén. a kutatás igen sokirányú, s állatkísérletek alapján megállapították, hogy a szénhidrát - anyagcsere károsan előidéztet zavaraiiban megváltozik mind a máj, mind a hasnyálmirigy működése, s egyidejűleg a kemény fogszövetek glikogéntartalma is.

/folyt köv/

-31-

15.50/ny

M 1605

bb 49. / fogorvoshiányfolyt/ny

eredményes kísérleteket végeztek különböző izotópokkal is a fogszövetek anyagcseréjével kapcsolatban. Lényeges összefüggést mutattak ki az ivóvíz fluorid-tartalma és a szájban található szkelítő mikroorganizmusok száma között: magasabb f- szint esetén a mikroorganizmusok száma jóval csekélyebb. a szovjet carles-kutatók véleménye szerint a fogszu létrejöttében a környezeti - világszerte kutatott és döntő fontosságúnak vélt - tényezőkön kívül az endogén tényezőknek is jelentős szerepük van.

basil g. bibby professzor, az eastman- alapítvány fogászati kutatóintézetének és klinikájának igazgatója / rochester, usa/ a zománc szerves anyagaival foglalkozott s azoknak a fogszuvasodásra gyakorolt befolyását elemezte. közismert tény, hogy a fogak esendősége a szuvasodással szemben idősebb személyeknél csekélyebb mérvű, mint a fiataloknál. érdekes módon az idősebbek fogzománcában nagyobbnak bizonyult a szervesanyag- tartalom is, amiből arra lehet következtetni, hogy az élet folyamán a környezetből felvett szervesanyagok - vagy legalább is bizonyos szervesanyagok - a fogat a szuvasodással szemben ellenállóbbá teszik. sokan úgy képzelték, hogy a zománc roncsolódása a szerves anyag mentén behatoló savak hatására következik be. az amerikai kutatók új megállapítása szerint a szerves anyag inkább akadályozza a savak behatolását, s így védelmet nyújt a fogaknak. /mti/

-.-

bb 52. július 19-én nyílik a 2. debreceni országos nyári tárlat

vid/fm/ny hgy

1970. július 15.

szerdán debrecenben dr. tar károly, a városi tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője sajtótájékoztatót jelentette be: július 19. és augusztus 9. között rendezik meg a 2. debreceni országos nyári tárlatot. a beérkezett több mint négyszáz alkotás közül a zsűri 106 festményt, 54 plasztikát és negyven érmet válogatott ki a kiállításra. vezető művészeink közül résztvesz a tárlaton barcsay jeno, domanovszky endre, bartha lászló, bálint endre, vilt tiber, holló lászló, gerzson pál, kokas ignác, szurcsik jános, schaar erzsébet és szabó iván.

a július 19-i megnyitón adják át a rendezőszervek díjait a medgyessy-émlékplakettel együtt. /mti/

16.00/ny

-32-

M 1605

bb 51. egyetlen nap alatt 104 közlekedési baleset

i zsu h1 bzs hgy

1970. július 15.

kedden szokatlanul sok közlekedési baleset fordult elő ország-szerte: egyetlen nap alatt 104 karambol és egyéb baleset történt, ezek közül 9 halállal végződött, egy életveszélyes, 26 súlyos és 53 könnyű sérülést okozott. a legsúlyosabbak:

vásárosnamény határában ittasan vezette személyautóját oláh miklós 31 éves usa állampolgár, egy utszéli fának ütközött és az árokbaborult. a baleset következtében négy személy - dr. puskás daniel 35 éves körzeti orvos és 29 éves felesége, valamint gábor nevű 4 éves kisfia, továbbá harkály ildikó 9 éves tanuló - olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. puskás zoltán 7 éves és puskás daniel 6 éves kisfiuk súlyosan megsérültek. valamennyiüket az egyik községben vette fel kocsjára oláh miklós, aki a baleset következtében szintén súlyosan megsérült. a rendőrség eljárását indított a gépkocsivezető ellen.

körültekintés nélkül lépett az uttestre zamárdi községben dr. sulyok istvánné 53 éves budapesti tanítónő és egy teherautó halálra gázolta.

a megengedettnél gyorsabban vezette teherautóját a vas megyei pósfa községben zsom istván 28 éves gépkocsivezető és halálra gázolta wittenger károly 86 éves nyugdíjast. a rendőrség a gázolót őrizetbe vette.

álló teherautó mögül lépett az uttestre monoron gál jános 35 éves rakodómunkás és egy teherautó elütötte. a férfi olyan súlyosan megsérült, hogy kórházszállítás után meghalt.

szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával komárom és ács között olgyai károly 72 éves nyugdíjas és nekiütözött egy pótkocsis teherautónak. az idős ember a kórházban meghalt.

/folyt. köv./

16.05/bzs

- 33 -

M 1615

bb 51. /egyetlen nap 1. folyt./bzs

nem adott elsőbbséget kerékpárjával szentes határában szőrfy erzsébet 13 éves iskoláslány és összeütközött egy motorkerékpárral. a kislányt életveszélyes állapotban vitték kórházba, ahol meghalt.

körültekintés nélkül lépett az uttestre hódmezővásárhelyen bokor jánosné 81 éves nyugdíjas és egy személyautó elütötte. az idős asszony a kórházban meghalt. /mti/

-. -

bb 50. 200.000 dolláros kishatármenti üzlet

vid/kz bzs hgy 1970. július 15.

kétszázezer dollár értékű üzletet kötött a baranya-tolna megyei tűzép vállalat a jugoszláv kishatármenti árucserereguláció keretében. a megállapodás a hét elején zárult ii. pécsi vásár és kiállítás egyik legjelentősebb kereskedelmi akciója. kilencezer tonna mész, ezenkívül bejárati ajtó és mozaiklap érkezik a szomszéd országból. a szállítást a jugoszláv partner azonnal megkezdi és október végéig teljesíti a rendelést. /mti/

-. -

bb 53. békéscsaba a 32, sopron 12 fok - napokra biztosítva van a hideg utánpótlása

i tz/tm bzs hgy 1970. július 15.

az a hűvös légtömeg, amely északnyugat felől már napok óta közeledett a kárpátok felé, belépett hazánk területére - mondta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa. - egyelőre csak első hulláma érkezett el, s szerdán kora délután a kaposvár-budapest vonalig, ennek a határnak a két oldalán szokatlanul nagy ellentéteket alakítva ki. jellemző, hogy ugyanabban az időben volt sopronban és szombathelyen 12, békéscsabán pedig 32 fok. budapestben a központi meteorológiai intézet hőmérője délután fél négykor 15 fokot mutatott.

/folyt. köv./16.10/bzs

- 34 -

M 16²⁰

bb 53. /békéscsaba 1. folyt./bzs

a nyugati országrészekben egyetlen nap 20 fokos lehülést hozott, igen erőteljes szél kíséretében. budapestben szerda délig óránként 50-60 kilométeres, szombathelyen 68, siófokon 72, keszthelyen pedig 80 kilométeres sebességű széllokések voltak.

a hideg légtömegnek bőségesen van utánpótlása. a következő hullám még csak akkor érte el a kontinens északnyugati partvidékét, amikor az első rajtunk gördült végig. mindebből tehát az következik, hogy a hűvös, szeles, átvonuló esővel tarkított időjárás még napokig eltart. /mti/

-. -

bb 54. kiosztották a kisipari szövetkezetek ix. országos táncfesztiváljának díjait

i gy/mné hi bzs hgy 1970. július 15.

a nemrég lezajlott pécsi nemzetközi néptáncfesztivál keretében rendezték meg a kisipari szövetkezetek ix. országos táncfesztiválját, amelyen 15 versenyző csoportban 711 táncos vett részt. a verseny fődíját a zsűri megosztotta a dombóvári és a kalocsai szövetkezeti táncgyűttes között. a dombóváriak immár harmadszor nyerték el az okisz vándorserlegét, s így az véglegesen a birtokukba került.

a kalocsai együttes egyébként elnyerte a legjobb betanításért és a legjobb férfi és női alakításért kitűzött díjat is. az első magyarországi nemzetközi néptáncfesztiválon az élő folklor leghűbb tolmácsolásáért járó díjat az okisz által meghívott külföldi szövetkezeti együttesek közül a lengyel podhale goral együttes nyerte. /mti/

-. -

bb 55. gyémántdiploma-átadás dunaujvárosban

vid/fm/ny la 1970. július 15.

janthó tivadar dunaujvárosi nyugdíjas gyógyszerészt, - aki diplomáját 1910-ben szerezte kolozsvárott - gyémántdiplomával tüntettek ki. a gyémántdiplomát szerdán dunaujvárosban sófalvi istván, a városi tanács vb. elnökhelyettese adta át a 83 esztendőes gyógyszerésznek. /mti/

-. -
-35-

16.17/ny

M 16²⁰

bb 51. /egyetlen nap 1. folyt./bzs

nem adott elsőbbséget kerékpárjával szentes határában szőrny erzsébet 13 éves iskolás lány és összeütközött egy motorkerékpárral. a kislányt életveszélyes állapotban vitték kórházba, ahol meghalt.

körültekintés nélkül lépett az uttestre hódmezővásárhelyen bokor jánosné 81 éves nyugdíjas és egy személyautó elütötte. az idős asszony a kórházban meghalt. /mti/

--

bb 50. 200.000 dolláros kishatármenti üzlet

vid/kz bzs hgy 1970. július 15.

kétszáz ezer dollár értékű üzletet kötött a baranya-tolna megyei tűzép vállalat a jugoszláv kishatármenti árucsereregálm keretében. a megállapodás a hét elején zárult ii. pécsi vásár és kiállítás egyik legjelentősebb kereskedelmi akciója. kilencezer tonna mész, ezenkívül bejáratí ajtó és mozaiklap érkezik a szomszéd országból. a szállítást a jugoszláv partner azonnal megkezdi és október végéig teljesíti a rendelést. /mti/

--

bb 53. békéscsaba a 32, sopron 12 fok - napokra biztosítva van a hideg utánpótlása

i tz/tm bzs hgy 1970. július 15.

az a hűvös légtömeg, amely északnyugat felől már napok óta közeledett a kárpátok felé, belépett hazánk területére - mondta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa. - egyelőre csak első hulláma érkezett el, s szerdán kora délután a kaposvár-budapest vonalig, ennek a határnak a két oldalán szokatlanul nagy ellentéteket alakítva ki. jellemző, hogy ugyanabban az időben volt sopronban és szombathelyen 12, békéscsabán pedig 32 fok. budapestben a központi meteorológiai intézet hőmérője délután fél négykor 15 fokot mutatott.

/folyt. köv./16.10/bzs

- 34 -

Mf 1620

bb 53. /békéscsaba 1. folyt./bzs

a nyugati országrészekeken egyetlen nap 20 fokos lehülést hozott, igen erőteljes szél kíséretében. budapestben szerda délig óránként 50-60 kilométeres, szombathelyen 68, síófokon 72, keszthelyen pedig 80 kilométeres sebességű széllelkések voltak.

a hideg légtömegnek bőségesen van utánpótlása. a következő hullám még csak akkor érte el a kontinens északnyugati partvidékét, amikor az első rajtuk gördült végig. mindebből tehát az következik, hogy a hűvös, szeles, átvonuló esőkkel tarkított időjárás még napokig eltart. /mti/

--

bb 54. kiosztották a kisipari szövetkezetek ix. országos táncfesztiváljának díjait

i gy/mné hi bzs hgy 1970. július 15.

a nemrég lezajlott pécsi nemzetközi néptáncfesztivál keretében rendezték meg a kisipari szövetkezetek ix. országos táncfesztiválját, amelyen 15 versenyző csoportban 711 táncos vett részt. a verseny fődíját a zsűri megosztotta a dombóvári és a kalocsai szövetkezeti táncgyűttes között. a dombóváriak immár harmadszor nyerték el az okisz vándorszerlegét, s így az véglegesen a birtokukba került.

a kalocsai együttes egyébként elnyerte a legjobb betanítást és a legjobb férfi és női alakításért kitűzött díjat is. az első magyarországi nemzetközi néptáncfesztiválon az élő folklor leghűbb tolmácsolásáért járó díjat az okisz által meghívott külföldi szövetkezeti együttesek közül a lengyel podhale goral együttes nyerte. /mti/

--

bb 55. gyémántdiploma-átadás dunaujvárosban

vid/fm/ny la 1970. július 15.

janthó tivadar dunaujvárosi nyugdíjas gyógyszerészt, - aki diplomáját 1910-ben szerezte kolozsvárott - gyémántdiplomával tüntették ki. a gyémántdiplomát szerdán dunaujvárosban sófalvi istván, a városi tanács vb. elnökhelyettese adta át a 83 esztendőes gyógyszerésznek. /mti/

--
-35-

16.17/ny

Mf 1620

bb 56. jövőre nem jár a kenyérgabona után adókedvezmény - az mti híradógyarázata

i jf/tr bzs La

1970. július 15.

a magyar közlöny szerdai számában megjelent kormányhatározat 1971. június 1-vel eltörölte az államháztartásértékesített kenyérgabona után járó adókedvezményt. ezzel kapcsolatban az mti híradógyarázója az alábbiakat írja:

a kenyérgabona után mázsánként 30 forintnyi adókedvezményt élveznek a mezőgazdasági nagyüzemek. korábban ezzel az anyagi ösztönzéssel keltették fel a termelők érdeklődését az igen fontos növényi kultúrák iránt. sikerült is elérni, hogy a mezőgazdaság már megtermeli az ország kenyereit, sőt esetenként exportra is jut. a termelés felfutását azonban nemcsak ez az egy - évente összesen 600-700 millió forintot kitevő - kedvezmény segítette. 1966-ban és 1968-ban mindent egybevetve 50 százalékkal növelték a kenyérgabona felvásárlási árát, arról nem is beszélve, hogy időközben a korszerűtlen fajtákat végleg felváltotta a nagyhozamu szovjet beosztású buza, amely hazánkban kitűnően meghonosodott és évről-évre gazdag termést ad. manapság nem kell határozottan előírni - mint korábban - hogy egy-egy üzem mennyi kenyérgabonát termeljen. a gazdaságok ugyanis bőven megtalálják anyagi számításukat és szívesen természetnek buzát.

a kormányhatározat a jövő évtől elvonja az adókedvezményt. a határozatot minden bizonnyal azért hozták jóval a határidő előtt nyilvánosságra, hogy a termelők ősszel, még idejében a vetés előtt megfontolhassák, továbbra is kitartanak-e a kenyérgabona termesztése mellett. azt az üzemet, amely netalán nemet mondana, nem éri károsodás, hiszen az idei termés után még jár az adókedvezmény. a szakemberek - a helyzet ismeretében - bizonyosra veszik, hogy a vetésterület jövőre sem változik lényegesen, annál is inkább, mert a kenyérgabona termesztése a kedvezmény elvonása után továbbra is a mezőgazdaság legjövedelmezőbb ágazata marad. az aránylag kedvező felvásárlási ár ugyanis megfektetően ösztönzi a termelőket.

a határozatból az következik, hogy a termelőket nem akarják tovább ösztönözni a kenyérgabona vetésterületének növelésére. az ország nyugodt és egyenletes kenyérellátását a jelenleg megteremtett területről is fedezni lehet. a határozat azonban bizonyos fokig arra ösztönzi a nagyüzemeket, hogy az eddiginél jobban mérlegeljék, valójában helyesen alakították-e ki vetésterületük arányát, a jövőben nem szükséges-e az eddiginél nagyobb gondot fordítani más, időközben „kegyvesztetté vált”, növényi kultúrák termesztésére. /mti/

--

1. 17/bzs

- 36 -

NA 16⁵⁵

bb 57. magyar- iráni gazdasági tárgyalások

i sz/tr/ny it La

1970. július 15.

a hushang ansari gazdasági miniszter vezetésével budapesten tartózkodó küldöttség megérkezése után megkezdte tárgyalásait a külkereskedelmi minisztériumban dr. biró józsef külkereskedelmi miniszterrel. a delegáció ezt követően szerdán megtekintette a csepel vas- és fémművek szerszámgépgyárát, majd felkereste dr. horgos gyula kohó- és gépipari minisztert, akivel tárgyalta a magyar gépipari termékek iráni exportjának fokozásáról, valamint az iráni ipari termékek vásárlásának lehetőségeiről.

tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes és janshid ashrafi gazdasági miniszterhelyettes vezetésével az albizottságok behatóan tanulmányozták a két ország közötti kereskedelmi forgalom és a gazdasági kapcsolatok technikai feltételeit.

a magyar- iráni gazdasági tárgyalások budapesten a következő napokban tovább folytatódnak. /mti/

--

bb 58. rekord vízfogyasztás a fővárosban

t pr/gg/ny hi La

1970. július 15.

nem csupán a hőmérő, a vízmérce is jelezte a kánikulát: kedden rekord-vízfogyasztást jegyeztek fel a fővárosi vízműveknél: egy nap alatt 893 ezer köbméter vizet juttattak a budapesti fogyasztóknak, 17.000 köbméterrel többet, mint az eddigi rekordként számon tartott napon, 1968 nyarán. /mti/

--

bb 60. háromszázhusz szolnok megyei pedagógus utja a szovjetunióban

vid/fm/ny La

1970. július 15.

szerdán hazaérkezett a szovjetunióból a szolnok megyei pedagógusok külföldönjáró utasa - a járság és a nagykunság nevelői - tizenegy napot töltöttek a baráti országban. megtekintették kijev, leningrád, moszkva nevezetességeit és élményekben gazdag három napot töltöttek a megye észti testvérvárosában, tallinnban. észti oktatásügyi vezetőkkel, tallinni pedagógusokkal folytattak eszmecserét, tanulmányozták a tanítézetek munkáját, oktatási- nevelési módszereit. /mti/

16. 50/ny

-37-

NA 17⁴⁵

bb 59. egyszerre tíz országból fogadtak vendégeket a főtí gyermekvárosban - a fice közgyűlés részvevőinek látogatáa nevelőotthonokban

t vt/tné/ny hi la 1970. július 15.

gazdag programot bonyolítottak le szerdán a gyermekotthonok nemzetközi szövetsége 22. közgyűlésének részvevői. magyar szakemberek társaságában fővárosi, pest környéki és vidéki nevelőotthonokat kerestek fel azzal a céllal, hogy megismerkedjenek az intézmények tevékenységével, az ott élő gyerekek életével. a legnépesebb csoport - tíz külföldi országot képviselő mintegy 180 küldött, zömmel angolok, franciák, németek - a főtí gyermekvárosba látogatott, amelyet az egykori károlyi kastély parkjában hoztak létre 13 esztendővel ezelőtt. a vendégeket barna Lajos igazgató tájékoztatta. egyebek közt elmondotta, hogy az ott élő gyermekek száma, akiket 3-18 éves korukig nevelnek, oktatnak, gondoznak - már elérte az ezret. a gyegmekvárosnak 10 korszerűen felszerelt óvodája van, ezenkívül általános iskolája, autószerelő és gyegmekfelügyelői szakközépiskolája, ahol a tanulónak módjuk nyílik a korszerű általános és szakműveltség elsajátítására. az ifjúság otthonban olyan fiatalok élnek, akik valamilyen szakmát tanulnak, vagy már termelőmunkát végeznek. a gyermekcsoportokat általában korosztályonként szervezték meg. gondoskodtak arról is, hogy a növendékek szabadidejüket minél hasznosabb és változatosabb formában tölthessék el.

a tájékoztató után a vendégek nagy érdeklődéssel tekintették meg a gyermekváros különböző intézményeit, továbbá azokat a kiállításokat, amelyek a gyerekek által készített különféle munkadarabokat mutatták be. a délutáni órákban szakmai foglalkozáson, majd a fiatalok kulturális csoportjainak bemutatóján vettek részt.

az mti munkatársának alkalma volt szót váltani a külföldi országok delegációinak több tagjával, akiknek véleménye a következőkben összegezhető: olyan intézménnyel ismerkedtek meg, ahol megteremtették az életnek azokat a feltételeit, amelyek között a gyermekek boldogok és szívesen dolgoznak. sokoldaluan igyekeznek fejleszteni a fiatalok képességeit, biztosítják harmonikus fejlődésüket, felkészülésüket az életre.

a fice közgyűlés ^{re}részvevőik egy másik csoportja budapestben a 2. kerületi münnich ferenc nevelőotthont kereste fel, ahol az esztétikai nevelés lehetőségeiről tájékoztattak váczai andrás igazgató ismertetője alapján. jártak a külföldi vendégek a rákospalotai leánynevelő intézetben, a mozgássérültek nevelőképző és nevelő intézetében, egy-egy csoport ellátogatott a komáromi dobi istván, a bicskei kossuth zsuzsa nevelőotthonba, valamint az aszódi fiúnevelő intézetbe.

csütörtökön tarják a közgyűlés plenáris zárülését, s ezen kerül majd sor a tisztségviselők megválasztására. /mti/

16.58/ny

-38-

MA 17⁵⁰

bb 61. hobby-kiállítás kecskeméten

vid/fm bzs la 1970. július 15.

hobby-kiállítás nyílt szerdán a kecskeméti városi művelődési központban. a „hírös város”-beli szenvedélyes gyűjtők és barkácsolók több száz hobb-terméket mutatják be. többek között hazai és külföldi képeslapok, mini-üveggyűjtemények, épület makettek, jelvények versengenek az elismerésért. kecskeméten, „homokország”, fővárosában a tengeri életnek is vannak hívei. ők hajómodellekkel és parányi tengeralattjárókkal szerepelnek a hobby-kiállításon. /mti/

a Szerkesztőségek figyelmébe!

bzs la 1970. július 15.

a mai bb 19. számú hír /furat nélküli ártézikutak táplálják az „iható vizü tavat”, / 3. bekezdésének első sorától a szöveg helyesen:

... feltevese szerint a kardoskúti fehér-tó azonos a 448-ban a hun fővárosban járt ...

/mti/

bb 62. kisz-vezetők látogatása a szolnoki nemzetközi katonai ifjúsági táborban

vid/fm bzs la 1970. július 15.

szolnokon a nemzetközi katonai ifjúsági táborban szerdán a csehszlovák fegyveres erőkről emlékeztek meg, majd gazdag programmal folytatódott a műsor. délelőtt dr. svéd lászló, a párttörténeti intézet főmunkatársa tartott előadást, „a magyar ifjúsági mozgalom fejlődése a felszabadulás után, az ifjúság nevelésének időszerű feladatai”, címmel. ezután a magyar kommunista ifjúsági szövetség vezetői látogatták meg a tábor lakóit. a nemzetközi szakaszon önálló foglalkozásain, a baráti találkozókban résztvevő orosz lászló, a kisz kb intézőbizottságának tagja, páricska zoltán, a kisz kb. honvédelmi és sportosztályának vezetője, lendvai miklós, a zala megyei és szabó géza, a tolna megyei kisz-bizottság első titkára. jelen volt vad andrás, a szolnok megyei pártbizottság osztályvezetője is.

az ifjúsági vezetők és katonafiatalok találkozója után sportversenyeket rendeztek, majd este a bm határőrség esztrád együttese szórakoztatta a fiatalokat. /mti/

17.45/bzs

- 39 -

MA 17⁵⁰

bb 63. botrány a villamoson

1 zsu/tr hi bzs la

1970. július 15.

Budapestben a Blaha Lujza téri villamos-megállónál, a 6-os villamoson n. Istvánné bkv ellenőr a jegyeket kérte ellenőrzésre. két utas, Illés Balázs 23 éves, büntetett előéletű hajóvezető és Kalikin József 27 éves szerszámkészítő megtagadta a bérlet felmutatását, az ellenőrnőt a peronra lökték, sőt Illés Balázs a helyszínre érkező rendőrre is rátámadt. a dulakodás közben n. Istvánné és Illés Balázs könnyebb sérülést szenvedett. a rendőrség a két gagázda utas ellen hivatalos személy elleni erőszak büntetése miatt eljárást indított és előzetes letartóztatásba helyezte őket. /mii/

bb 64. rendőrségi hírek

1 zsu/tr hi bzs la

1970. július 15.

Szentgáloskér községben mag Istvánné 51 éves hivatalsegéd szóváltásba keveredett 65 éves férjével és konyhakéssel többször mellbeszurta. a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. a Somogy megyei rendőrfőkapitányság az asszonyt előzetes letartóztatásba helyezte.

x x x

az ágyban dohányzott és elaludt Kunágota községben Jakabfi Istvánné 72 éves háztartásbeli. az égő cigarettától az ágynemű meggyulladt, az idős asszony a helyszínen meghalt.

x x x

a Simontornyai homokbányában a leomlott föld maga alá temette Szabó József 49 éves fuvarost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség vizsgálatot indított a baleset ügyében.

x x x

/folyt. köv./

18.10/bzs

- 40 -

NA 1815

bb 64. /rendőrségi 1. folyt./bzs

a Kazincbarcikai strandon fürdés közben a vízbe fulladt Iski Béla 13 éves tanuló.

Tiszadob határában Bohács Mária 13 éves kislány jutott hasonló szomorú sorsra: a nyugati csatornába fulladt.

Balatonszabadinál egy gumimatracról a vízbeesett és belefulladt Pilmayer Nándor 51 éves budapesti kiskereskedő.

x x x

Budapestben a XX. kerületben a Határ ut és a Jókai Mór utca kereszteződésében Hangai József 22 éves autószerelő személyautóval elgázolta Takács Matild 55 éves nyugdíjast, aki súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást indított Hangai József ellen.

x x x

Szabálytalanul kanyarodott személyautójával a XX. kerületi Köves ut 33 számú ház előtt Péter József 48 éves üzletvezető és összeütközött egy motorkerékpárral. a motor vezetője, Veizer József 28 éves hengerész súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást indított a személyautó vezetője ellen.

x x x

figyelmetlenül ment át az uttesten a Petőfi hidnál Gergelycs László 25 éves vágár és elütötte egy motorkerékpár. súlyos sérüléssel vitték kórházba a mentők a motorkerékpár vezetője és utasa könnyebben megsérült.

x x x

Szabálytalanul kanyarodott személyautójával a X. kerületi Hungária körút és a Hős utca kereszteződésében Regényei Antal 49 éves gépkocsivezető és összeütközött egy motorkerékpárral. a motor vezetője, Fekete Béla 33 éves daruvezető súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást indított Regényei Antal ellen. /mti/

18.15/bzs

- 41 -

NA 1820

bb 66. ülészik a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

tm/ny hi

la

1970. július 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága szerdán megkezdte ülését.

a központi bizottság ülésének első napján a nemzetközi helyzet és a gazdasági építő munka időszerű kérdéseiről tárgyalt; csütörtökön folytatja munkáját. /mti/

..-

bb 65. 25 éves a köznevelés

i vt/gg/ny hi

la

1970. július 15.

huszonöt évvel ezelőtt, 1945 július 15-én jelent meg a tanítók Lapjának utódaként a köznevelés című pedagógiai folyóirat, akkor még csupán néhány ezer példányban. a jubiláló lap példányszáma jelenleg meghaladja a huszezret. rendszeresen tájékoztatja a pedagógusokat az iskolapolitika időszerű kérdéseiről, s ugyanakkor az oktatásügyi hatóságokhoz közvetíti a pedagógusok elképzeléseit, kezdeményezéseit, ujszerű ötleteit. /mti/

..-

bb 67. időjárásjelentés

gg bzs la

1970. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este 19 órakor:

a hőség keleten is megszűnik

várható időjárás csütörtök estig:

keleten is megnövekvő felhőzet, többfelé eső, zivatar. déln, időnként viharos lökésekkel kísért északnyugati szél. a hőség keleten is megszűnik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 18-24 fok között. /mti/

..-

19.15/bzs

- 42 -

M 1955

bb 68. megkezdődött a szegedi nemzetközi szakszervezeti népitánc-fesztivál

vid/fm/ny la

1970. július 15.

a szakszervezetek országos tanácsa és a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa közös rendezésében szerdán megkezdődött a szegedi nemzetközi szakszervezeti népitánc-fesztivál. a szabadteri játékok mellett a szegedi ünnepi heteknek ez az egyik legjelentősebb kulturális eseménye, amelyre hat szocialista országból érkeztek csoportok: bulgáriából lovecs város szakszervezeti művelődési házának táncegyüttese, csehszlovákiából setin város dolgozóinak „jasenka”, nevet viselő ének- és táncegyüttese, a lengyel bányászok jaworznoi népitánc-csoportja, az ndk-ból a berlini „hermann duncker”, együttes, romániából a iasi szakszervezeti ház együttese, a szovjetunióból a lipecki terület „haza”, nevű népitánc csoportja. valamennyi együttes nemzetközi és hazai bemutatókon már számos díjat nyert, és sok művészeti kitüntetés birtokosa.

a magyarországi szakszervezeti kulturális mozgalmat a dunai vasmű táncegyüttese, az édosz „szeged”, az építők „vadrózsák”, a gyöngyösi máv és a városi művelődési központ „vidrocki”, együttese, a vasas központi táncegyüttes és a vdsz „bartók béla”, táncegyüttese reprezentálja a nemzetközi találkozón.

a fesztivált szerdán este a szegedi széchenyi téren nyitották meg ünnepélyesen. vas-witteg miklós, a szot alelnöke és papp gyula, a városi tanács vb. elnökhelyettese köszöntötte a helyi tanácsháza előtt felsorakozott csoportok tagjait. mindegyik együttes mintegy két perces tánccal is bemutatkozott az ünnepi megnyitón.

este husz órakor az ujszegedi liget szabadtéri színpadán a hat külföldi csoport adott műsort. csütörtökön ugyanitt a hazai együttesek lépnek majd színpadra, pénteken pedig ismét a külföldi vendégek lépnek fel. a nagy érdeklődéssel várt nyilvános műsorokra - mindhárom este - már minden jegy elővételben elkel. az együttesek szombaton a szegedi nemzeti színházban szakmai bemutatót tartanak, amelyet vita követ. a fesztivál díjainak és emléklakettjeinek átadására szombaton az esti órákban kerül sor.

a tervek szerint hétfőn az ndk-beli és a román együttes kecskeméten, a szovjet együttes szekszárdon, a bolgár csoport baján, a csehszlovák és a lengyel csoport pedig békéscsabán is bemutatja műsorát. /mti/

..-
-43-

21.05/ny

NA 2112

a szerkesztőségek figyelmébe!

il la

1970. július 15.

a bb. 68. számú hír /megkezdődött a szegedi nemzetközi szakszervezeti népitánc-fesztivál./ 4. bekezdésének 1. sorától a szöveg a következőképpen módosul:

este 20.00 óra után néhány perccel az ujszegedi liget szabadtéri színpadán megkezdődött a külföldi csoportok műsora. sajnos, 21.00 óra után megeredt az eső, s az előadás félbeszakadt. a rendezőség még nem döntött, vár-e szerdán este a műsor folytatásával. remélhető azonban, hogy csütörtökön már az ujszegedi liget szabadtéri színpadán a hazai együttesek lépnek majd színpadra. ha az időjárás nem javul, az előadást a szegedi nemzeti színházban tartják meg, pénteken pedig ismét a külföldi vendégek lépnek fel.

a nagy érdeklődéssel várt nyilvános műsorokra egyébként mindhárom estére már minden jegy elővételben elkelt. az együttesek szombaton..../mti/a

-.-

- v é g e -

- 44 -

21.38/il

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1970. július 16.

bb 1. hogyan beszél magyarul ,, másfélmillió kitántorgott,, emberünk - maganyelvtudós tanulmányutja az amerikai magyarság körében

i ms/tr/ny hi -cz

1970. július 16.

dr. kálmán béla, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem nyelvészprofesszora beszámolt a múltévben befejezett amerikai tanulmányutjáról. utjának egyik célja az volt, hogy kövesse a magyar nyelv sorsát annak az amerikai magyarságnak a körében, amelyet józsef attila híressé vált soraiban ,, másfélmillió kitántorgott emberként,, említ.

észak-amerikában - tehát az egyesült államokban és kanadában - jelenleg háromnegyedmillió magyar él, a többi beolvadt. kálmán béla 12 amerikai városban 78 személytől több mint 16 órányi magyar szöveget vett magnetofonra, javarészt olyanoktól, akik az első nemzedékhez tartoznak, tehát maguk vándoroltak ki. a hatalmas anyag feldolgozása természetesen sok időt is munkát igényel, de néhány tanulságos tapasztalat már ma is rendelkezésére áll. például az amerikai magyarok általában valamelyik itthoni nyelvjárás megfelelőjét beszélnek, méghozzá régies, 50-70 évvel előtti formájában. magyar beszédük általában falusias, angol beszédük pedig nem éri el a városi köznyelv szintjét. a legtöbben már gyerekekkel és unokáikkal is angolul beszélnek, a magyar nyelvet általában csak házastársak és régi barátok használják egymás között.

egyéb érdekes megállapításokra is módot adott a kivándoroltak különböző nemzedékeinek megfigyelése. az első nemzedék például teljesen magyarosan képezi a hangokat, a beszédjükben használt angol szavak jórészt elmagyarosítják.

/folyt köv/

-1-

NA